

Handläggare
Sebastian Rigi
Telefon: 0850822043

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
202-09-24

Handlingsplan för biologisk mångfald i Stockholms stad

Yttrande till kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Den nya handlingsplanen för biologisk mångfald syftar till att upprätthålla en hög variation av arter i det lokala ekosystemet. Handlingsplanen vilar på fem strategier som går att koppla till stadens miljöprogram och *Grönare Stockholm*. Förvaltningen välkomnar handlingsplanen och anser att den genomarbetad och genomförbar. Förvaltningen bedömer att ansvar som tillskrivs stadsdelsförvaltningarna ligger inom ramen för det uppdrag som de redan har.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har fått en remiss för yttrande om stadens nya handlingsplan för biologisk mångfald.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för samhällsplanering och intern service. De fackliga organisationerna informeras vid samverkansgrupp den 8 september 2020.

Ärendet

Biologisk mångfald innebär en hög variation både inom och mellan arter och ekosystem. Mångfalden är nödvändig för att upprätthålla funktioner och processer i ekosystemen och en fundamental byggsten för hela planetens välmående. Stockholm har bland annat eksamband och tallskogar på hällmark som är av nationell betydelse för mångfalden. God biologisk mångfald hjälper till att upprätthålla så kallade ekosystemtjänster. Ekosystemtjänster är aktiviteter som naturen genomför som är gynnsamt för människor. Det kan vara att rena luften, filtrera dagvatten, pollinera grödor eller dylikt.

Handlingsplanen för biologisk mångfald fem strategier vars syfte är att ange vilken inriktning- och vilka prioriteringar som biologiskt mångfaldsarbete ska ha i staden. Handlingsplanen utgår från Miljöprogrammet, *Grönare Stockholm* och stadens översiktsplan. Det övergripande målet i Miljöprogrammet är ”Ett Stockholm med biologisk mångfald i väl fungerande och sammanhängande ekosystem”.

De fem strategier som handlingsplanen föreslår är:

1. Lyft fram prioriterade arter och naturkvalitéer
2. Uppmärksamma biologisk mångfald i stadens processer
3. Genomför ekologiska förstärkningsåtgärder
4. Utveckla kunskap och kommunikation
5. Utveckla verktyg som underlättar samverkan och genomförande

Lyft fram prioriterade arter och naturkvalitéer

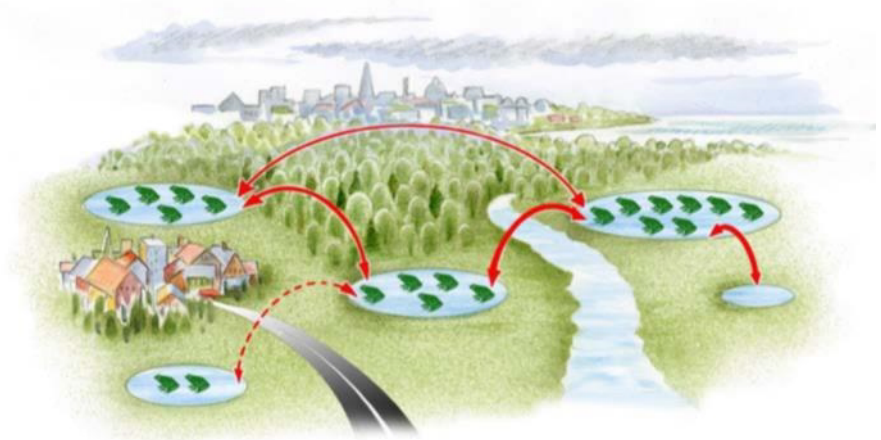
Den första strategin syftar till att genomföra rätt typer av åtgärder på rätt platser för att stärka specifika arter och specifika naturkvalitéer. Det handlar om blågrön infrastruktur¹ och specifika sammanhängande naturtyper. Naturmiljöer skapas och formas ofta över väldigt lång tid och är inte sällan känsliga för förändring. Handlingsplanen fokuserar på en handfull naturkvalitéer som är strategiskt viktiga för Stockholm. Det är bland annat inslaget av vattenmiljöer som sjöar, kustvatten och stränder, artrika naturtyper som ekmiljöer och ängsmarker med prioriterade arter och bostadsnära vardagsnatur med artrika inslag i exempelvis parker eller på kyrkogårdar.

Den blågröna infrastrukturen behöver vara sammanhängande för att arter ska kunna röra sig mellan platser och inte låsas in – så kallade spridningssamband. Exempel på prioriterade arter är gamla ekar och tallar, vissa typer av fladdermöss, rovfåglar som duvhök, groddjur som vattensalamander, diverse arter av bin och fåglar m.fl.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning
Avdelningen för samhällsplanering och intern service

Telefonvägen 30, plan 9
Box 490
129 04 Hägersten
Växel 08-508 22 000
Fax 08-508 220 99
hagersten-alvsjo@stockholm.se
stockholm.se

¹ Begreppet blågrön infrastruktur syftar på grönområden och vattenelement

Figur 1 Exempel på hur spridningssamband fungerar.
Bild: Miljöförvaltningen

Uppmärksamma biologisk mångfald i stadens processer

Biologisk mångfald ska lyftas tidigt i stadens arbete med exempelvis planering, exploatering, investeringar och skötsel. I exploateringsarbetet kan exempelvis områdesplanering i en stadsdel krävas för att kunna stärka den biologiska mångfalden samtidigt som stadsdelen exploateras och växer.

Kostnadseffektiva investeringar ska göras på kommunalt ägd mark för att stärka biologisk mångfald. Även naturvårdsskötsel måste göras med biologisk mångfald i beaktning. I arbete med lokala åtgärdsprogram för vatten (LÅP) ska staden utöver förbättra vattenkvalitet på en plats också genomföra åtgärder för den biologiska mångfalden.

Biologisk mångfald ska helt enkelt inte ses som ett sekundärt intresse. Staden ska också ställa krav vid upphandling på att biologisk mångfald ska gynnas i Stockholm eller i andra delar av världen.

Genomför ekologiska förstärkningsåtgärder

Staden ska genomföra konkreta ekologiska förstärkningsåtgärder. Det innebär att åtgärder inte enbart ska genomföras i samband med exempelvis LÅP eller exploatering utan även separat. Det kan vara exempelvis åtgärder för grova träd, öka spridningssamband över trafikmiljöer och öka artmångfalden för pollinerare.

Utveckla kunskap och kommunikation

Medarbetare på relevanta positioner i stadens förvaltningar och bolag ska öka sina kunskaper angående biologisk mångfald, detta genom exempelvis utbildningsinsatser. Det kan exempelvis handla om att skötselansvariga skall få bättre kunskaper i hur naturvård är

kopplat till biologisk mångfald eller ökad sakkunskap på ämnet i fråga för planhandläggare inom detaljplanering.

Staden ska också kommunicera externt mot bland annat organisationer, föreningar, myndigheter och boende i staden. Det kan exempelvis handla om att informera kolonistugeföreningar eller fastighetsägare om hur de kan gynna den biologiska mångfalden på den marken de förvaltar. Staden kan också skylta vid exempelvis faunadepåer för att informera en nyfiken allmänhet, samt givetvis informera på sociala medier med goda exempel på lyckade satsningar eller för att belysa prioriterade arter.

Utveckla verktyg som underlättar samverkan och genomförande

Staden ska utveckla och tillgängliggöra digitala verktyg som är till för arbetet med biologisk mångfald. Det kan exempelvis handla om stadens ek-databas, biotopdatabas eller habitatnätverk för prioriterade artgrupper. Det skall även tas fram indikatorer som gör att man lättare ska kunna mäta och utvärdera läget för den biologiska mångfalden och urskilja trender. Det föreslås exempelvis vara andel vattenförekomster med god vattenkvalitet eller god kemisk status, andel exploateringsprojekt där ekologiska kompensationsåtgärder genomförs eller andel projekt där grönytefaktor används i detaljplaneringen.

Vad gäller ansvarsfördelningen så görs inga förändringar som påverkar stadsdelsnämnden. Stadsdelsförvaltningen har fortfarande ansvar för biologisk mångfald kopplad till drift- och investering i parkmiljö, naturmarksskötsel samt framtagande av parkplaner. Handlingsplanen är dock tydlig med att samverkan mellan förvaltningar är ett måste för att lyckas med strategin. Detta gäller både intern samverkan inom staden, samt extern samverkan med aktörer utanför staden.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar en handlingsplan för biologisk mångfald. Det är av oerhörd vikt att belysa att ekosystemet och dess ekosystemtjänster är fundamentala byggstenar i att samhället ska fungera överhuvudtaget. Om naturen skadas så att ekosystemtjänster inte fungerar så måste dess funktion – vilket inte alltid är möjligt – ersättas med insatser från människan, något som kostar både tid och pengar. Att ta tillvara på ekosystemtjänster är därför av direkt intresse för samhället. Detta är en av anledningarna till att information och kunskaps spridning till medarbetare och invånare är extra bra.

Handlingsplanen är robust och genomarbetad, den är också tydlig och enkel att förstå. Förvaltningen välkomnar alltid samverkan mellan förvaltningar för att bäst kunna samla kompetenser i arbetet. Stadsdelsförvaltningen har inte tillskrivits några extra uppdrag som inte redan ligger inom ramen för det arbete som genomförs idag. Av den anledningen upplever förvaltningen att handlingsplanen kommer gå att genomföra utan större svårigheter. Utöver detta har förvaltningen inga ytterligare synpunkter eller förslag att förmedla.

Gunilla Davidsson
stadsdelsdirektör

Linda Palo
avdelningschef

Bilagor

Remissunderlag Handlingsplan för biologisk mångfald i
Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2020-09-08
Linda Palo, avdelningschef	2020-09-07